

Abstrakt česky

Tato práce mapuje změny, které se odehrály na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let v japonské literatuře. Literatura psaná v této době je v kritické literatuře často označována jako „postmoderní“. Tato práce je založená na předpokladu, že je japonská postmoderna historickým fenoménem, jehož podoba je úzce svázána s podobou japonské modernity před a po Druhé světové válce. Cílem práce je postihnout tyto postmoderní tendence v jejich historické návaznosti na moderní diskurz, a tím zaplnit mezeru v kontinuitě mezi moderní a současnou japonskou literaturou.

Práce je metodologicky ukotvená jak v západním diskurzu o postmoderních fenoménech, z nichž si vypůjčuje formální rámec, tak v pracích japonských kritiků, kteří pak tomuto rámci dodávají konkrétní lokalizovaný obsah. Při analýze jednotlivých děl práce vychází zejména z dobové reflexe v literárních časopisech a tisku, a dále z pozorného kritického čtení postmoderních tendencí jednotlivých děl. Pro tuto analýzu je hlavním zdrojem logiky čtení teorie fikčních světů.

Práce je koncipována ve dvou větších celcích. První se soustředí na konceptuální a teoretické vymezení japonské moderny, v první rovině podle jejích specifik během období Meidži (1868–1912), před Druhou světovou válkou, a pak po válce. Dále je součástí práce obecná analýza literárních trendů osmdesátých let na poli tvorby i kritiky. Na tomto základě je promyšleno základní konceptuální schéma japonských postmoderních tendencí.

Tyto tendence jsou zkoumány na konkrétních příkladech jednotlivých děl hlavních a periferních. Hlavními zkoumanými díly jsou *Kagiri naku tómei ni čikai burú* (1976) Murakamiho Rjúa, *Misaki* (1976) Nakagamiho Kendžiho, *Kaze no uta wo kike* (1979) Murakamiho Harukiho, *Nantonaku, kurisutaru* (1980) Tanaky Jasua, *Sajónara, Gjangutači* (1981) Takahašiho Gen'ičiróa, *Jasašii sajoku no tame no kijúkjoku* (1983) Šimady Masahika a *Šósecu den* (1986) Kobajašiho Kjódžiho.

Na zkoumaných dílech lze vyzorovat jasné prvky aktivní reflexe moderních fenoménů, ať už skrze parodické zobrazování, intertextuální odkazování, nebo na základě zpracování motivů, které jsou pro modernitu charakteristické. Proto lze konstatovat, že postmoderní tendence nevytvářejí v japonském kontextu ani předěly ani diskontinuitu, spíše jsou v návaznosti na kontext vyústěním nejen literárního vývoje.

Klíčová slova: postmoderní literatura, moderní literatura, 80. léta 20. století, Japonsko, japonská literatura, současná literatura